

NEPOVINNÝ PŘEDMĚT NÁBOŽENSTVÍ

Podklady pro zařazení do ŠVP ZŠ Ruda nad Moravou

1. Název vyučovacího předmětu: NÁBOŽENSTVÍ

2. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět žákům umožňuje:

- formulovat a odpovídat na otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání a konfrontovat je s křesťanským pohledem na svět.
- pomáhá jim vytvářet vlastní životní hodnotovou orientaci a osvojit si základy křesťanské etiky.
- nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a jejich tradici a otevírá jim možnost života s církví

Předmět je určen všem žákům, kteří o něj projeví zájem. Žáci se prostřednictvím předmětu podílejí na společenském životě.

Časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá v ředitelem určené třídě. Předmět je nabízen žákům 1. – 9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován většinou ve skupinách tvořených z více ročníků. Výuka probíhá po vyučování v odpoledních hodinách.

Součástí výuky je dále:

- návštěva kostela
- aktivní zapojení dětí do různých akcí pořádaných ve farnosti – roráty, křížové cesty, postní programy, divadelní scénky, pouť farnost
- návštěva kulturně - historických památek spjatých s životem církve
- účast na projektech České katolické charity - Tříkrálová sbírka
- účast na Nezbedném dni – zábavná akce pro děti na konci školního roku v areálu fary
- zapojení dětí v dětské schůle Ovečky v kostele v Rudě nad Moravou při bohoslužbách a koncertech: ke Tříkrálové sbírce a ke Svátku matek
- organizace a účast na setkání se svatým Mikulášem v kostele a mše pro rodiny s dětmi o vánocích
- úzká spolupráce s místní dětskou organizací Junák Ruda nad Moravou

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT v roce 2004.

Hodnocení

Předmět respektuje způsob evaluace dohodnutý školou, který je doplněn ještě slovním hodnocením výsledků každého žáka na konci školního roku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie ke kompetencím k učení

- Poskytnout žákům dostatek vzdělávacích obsahů, které jim umožní proniknout do symbolického způsobu vyjadřování jazyka Bible a církve a integrovat tento náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd
- Probudit zájem žáků o dialog náboženství a vědy v jejich dalším životě
- Pomocí obsahu učební látky rozvíjet schopnost žáků vnímat a zpracovávat své životní zkušenosti a transformovat na základě jejich reflexe své jednání v budoucnosti
- Systematicky rozvíjet etický rozměr života žáků v souladu s učením církve a vést je k reflexi problémových situací a rozvíjet tak jejich kompetenci k řešení problémů na všech úrovních

Strategie ke kompetencím komunikativních

- Prohlubovat porozumění různým typům textů, vyskytujících se v Bibli, a srovnávat je s jinými typy textů, zejména poetickými a obraznými.
- Vést žáky rozlišení různých biblických literárních druhů.
- Rozvíjet schopnosti neverbální komunikace prostřednictvím vnímání a porozumění symboliky rituálního jednání v liturgii

Strategie ke kompetencím k řešení problémů

- Vést žáky k reflexi problémových situací, k přemýšlení o jejich příčinách a hledání jejich řešení s důrazem na etický přístup k druhým lidem a k životnímu prostředí
- Volbou vhodných metod - diskuse, dialogu a filosofického kladení otázek a preferováním otevřených forem výuky vést žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti dělat rozumná rozhodnutí na základě náležitých argumentů s ohledem na učení církve
- Rozvíjíme v žácích schopnost tolerance a řešení konfliktů s lidmi jiné názorové orientace (jiná náboženství, většinová ateistická společnost)

Strategie ke kompetencím sociálním a personálním

- Rozvíjet v žákově osobnosti prosociálnost – v křesťanském pojmosloví označenou jako lásku k bližnímu.
- Vést žáky ke kooperativnímu způsobu práce
- Naučit žáky pomocí ztišení a vnitřní koncentrace empatickému vnímání druhého Člověka a pozitivnímu vnímání sebe sama

Strategie ke kompetencím občanským

- Vytvářet a rozvíjet tolerantní postoje vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a k většinové ateistické společnosti
- Navodit dostatek podnětů k uvědomělému nenásilnému odporu vůči fyzickému a psychickému násilí
- Orientujeme žáky k poznání sociálního rozměru hříchu a viny
- Hledat souvislosti kodexu základních lidských práv a svobod s Desaterem
- Rozvíjet postoj odpovědnosti žáků za sebe, za druhé lidi, za svět a také vůči Bohu.
- Otevřít žákům cesty k porozumění vztahu náboženství a kultury, zvláště křesťanství i jiných světových náboženství
- Rozvíjíme na základě Bible odpovědný vztah k přírodě a ke všem stvořeným věcem

Strategie ke kompetencím pracovním

- Rozvíjet zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti

- Vést k chápání práce nejen jako zdroje výdělku zajišťujícímu určitou životní úroveň, ale díky křesťanskému pojetí vést k tomu, aby žáci chápali práci jako povolání ke spolupráci na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

3. Vzdělávací obsah předmětu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 1			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebezpojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině	
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	
	- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) → <i>Jazyk a jazyková</i>
	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou zemi a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	

	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	komunikace: Český jazyk a literatura MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojovat se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšovo učení	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Princip rovnováhy přírody → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Základy obrazné řeči → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba	
	- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	Slavení neděle, odpočinek, režim dne → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	- neděle jako den oslavy	OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
	- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církev	
	- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš	

			PROJEKT „Dar jeden pro druhého“ hodnota daru, být jeden pro druhého darem, navzájem se obdarováváme: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	---

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 2			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhům	Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Domov → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Porovnávání a třídění látek → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
	- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky	
	- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany	
	- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
	- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy	
	- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu	
	- žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdravas Maria	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství	

	- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči Porozumění biblickým příběhům	Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojit si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce	OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým
	- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	
	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii	
	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církev jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozsěvači, hierarchie církve)	OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení

	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	Možnost pozvání představitele církve
			PROJEKT „Moje ruce pro druhého“ konkrétní pomáhající a prosociální jednání ve třídě, ve škole, v obci: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 3			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
	- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	
	- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	
	- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí	Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> OSV – lidská práva jako regulativ vztahů VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
	- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka	- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)	
	- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	- Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují	
	- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života	- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině	Životní potřeby, psychohygiena → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví</i> OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
	- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství	
	- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí	
	- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Důležité mezníky v životě člověka → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	
	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté	

	- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	
			PROJEKT „Slavnost všedního dne“ obyčejné věci hodné slavení, chvíle, které se opakují, a přesto jsou výjimečné, výchova ke zcitlivění vnímání obyčejných věcí: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 4			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	Místní krajina, poloha obce, dopravní síť → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance) Exkurze do místního kostela
	- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta	
	- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět	
	- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	- Bible jako orientační bod	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země	Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)	
	- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem	- obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem	
	- žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve	- souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění principům křesťanské etiky	Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.	4.3 Cesta za světlem	Porovnávání literárních textů → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Práce s fotografiemi → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat
	- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu	- adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti	
	- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“	- příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)	

	- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	- Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa	na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění principům křesťanské etiky	Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učním, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království	Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	- příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)	OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
	- žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	- hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)	
	- žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	- znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou)	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života	Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	- velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
	- žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	- cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	
	- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	

VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.	4.6 Jako církev na cestě	Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve	- církev jako dům ze živých kamenů	
	- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem	- mše svatá	
	- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci	- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky	VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)
			PROJEKT „Cesty kolem nás a v nás“ zeměpisné mapy, mapy vztahů, cesty do minulosti, cesty do budoucnosti, cesty ke druhým lidem, život jako cesta, cesta domů: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 5			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.	5.1 Svět – náš společný dům	Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák je všímavý ke krásě a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy	EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice MKV – tolerantní vztahy
	- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření	a spolupráce s jinými lidmi MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
	- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	- Bible jako literární text	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮ Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace
	- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry	OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) MKV – kulturní difference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu)
	- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)	MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)

VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	Datování křesťanského letopočtu → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě	VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti	
	- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	- vánoční události jako oslava příchodu Božího království	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘEŠŤANSKÉHO UČENÍ	Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Obrazná řeč → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech	- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta	
	- žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	- svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘEŠŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život	Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a čas</i> Pozdravy v různých světových

Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím události křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení	- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)	jazycích → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Cizí jazyk</i> OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí) MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)
	- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených	- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína	
	- žák schematicky chápe základní rozdíly v učeních různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní	- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	5.6 Církev – náš společný dům	Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Práce s obrazem → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice) MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí) Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla Mariánská poutní místa v regionu
	- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve	- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)	
	- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání	- misie, situace solidarity	
	- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět	- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě	

			PROJEKT „Náš společný dům“ třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost za společný prostor, plán domu: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	---

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 6			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.	6.1 Učíme se žít	Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Původ literárních děl, kumránské svitky → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák vnímá ve svém životě jako důležitý prvek bezpečí, poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro kamarádství a přátelství a je otevřený hledat ji u Boha	- místo, kde je mi dobře a kde přebývá Bůh (Z 27), kruh jako znamení tohoto místa bezpečí, přátelství mezi lidmi	OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého EV – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)
	- žák je schopen reflexe vlastních představ a o Bohu a je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství	- zvláštní přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem, představy o Bohu (Ž 139 a 145)	
	- žák rozumí znamení kříže jako znamení zvláštního přátelství mezi Bohem a člověkem	- kříž jako znamení lidského života, společenství církve a jako jednoduché vyjádření vyznání víry	
	- žák umí vyjmenovat dělení knih Starého zákona a jednoduše popsat vznik a šíření Bible	- Bible jako kniha o zvláštním přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák umí interpretovat příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu.	6.2 Rostu vstříc světlu	Tvořivá činnost s literárním textem (Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, biblický text o Davidovi) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození → <i>Člověk a příroda: Přírodopis</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů → <i>Člověk a zdraví: Výchova</i>
	- žák umí interpretovat příběh Davida, dobu izraelského království umí zasadit do kontextu klíčových událostí starozákonních dějin Izraele a má orientační vhled do okolností a významu stavby jeruzalémského chrámu	- biblický příběh o králi Davidovi a doba královská (1 S 16. – 20. kap.)	

	- žák aplikuje příklad Davidova jednání ve vlastním životě a orientuje se, jak jednat v situacích přátelských i nepřátelských vztahů, a je připravený vnímat Boha na straně toho, kdo usiluje o pokoj	- David jako člověk, kterého si Bůh vyvolil a který ve svém životě zakusil přátelství i nepřátelství člověka k člověku	<i>ke zdraví</i> Výchova k řešení konfliktních situací → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák rozumí souvislosti mezi jednáním Ježíš, svátostí křtu a hodnotou lidského života, umí pojmenovat křestní symboly a jejich význam, umí popsat účinky a průběh křtu	- zázrak narození člověka v souvislosti se svátostí křtu, účinky a průběh křtu, křestní symboly	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele) Možnost dramatické práce s textem
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství. - žák chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí o dokonalost, ale jako výzvu ke smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců - žák chápe vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasně stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti - žák umí rozlišit v událostech o zvěstování Ježíšova narození různé druhy setkání, která směřují k setkání Ježíše s každým člověkem i dnes	6.3 Učit se dívat novými očima - výzva ke svatosti jako povolání každého křesťana, příklady svatých, výzva Jana Křtitele ke změně smýšlení (L 3,10-14.18) - základy křesťanské etiky – Desatero, Ježíšova pravidla k životu podle evangelia a text blahoslavenství (Mt 5. – 7. kap.) - vánoční události jako setkání člověka a Boha v lidství a božství Ježíše Krista (L 1. kap.), souvislost vánočních a velikonočních událostí	Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Lidská práva a jejich ochrana → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> OSV – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH	Žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál. - žák umí ocenit, že k němu došla zvěst o Kristu, a je připraven šířit ji dál	6.4 Nemůžeme mlčet 6.5 Vyznání víry - kdo je nadšen, nemůže mlčet (Sk 3,1-10; 5-22)	Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i>

TEŽÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ	- žák chápe princip šíření toho, čím byl člověk zasažen, vnímá ho v kontextu vzniku evangelií, umí vysvětlit vznik evangelií a má hlubší znalosti o jeho autorech	- podstata novozákonní zvěsti ve svědectví lidí, kteří byli zasaženi Ježíšovou přítomností, a šíření evangelia jako záznam svědectví víry lidí, kteří byli zasaženi	Kritika pramenů, textová kritika → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Zeměpisné zajímavosti → <i>Člověk a příroda: Zeměpis</i>
	- žák umí reprodukovat vyznání víry jako akt důvěry k Bohu a umí v něm rozlišit jednotlivé části a jejich konkrétní významy	- vyznání víry jako vyznání osobního přátelství jedinečného člověka a jeho Tvůrce, dvanáct článků Apoštolského vyznání víry rozdělených do tří částí: „věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země“, „věřím v Ježíše Krista“ a „věřím v Ducha svatého“	OSV – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) MV – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák si je vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýchodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat.	6.6 Ptám se tě, Ježíši	Volné uchopení velikonočního tématu → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Porušování lidských práv → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák umí reflektovat vlastní zkušenosti konfrontace s pomluvou a umí poznat vzorec jednání, který vnáší do situace vyhrčeného konfliktu Ježíš, a je otevřený tak jednat	- zkušenost konfrontace s mocí, moc a její zneužívání, konflikty a jejich řešení (Mk 3,1-6)	Dialog, empatie, zneužití komunikace → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> OSV – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci)
	- žák umí vyjmenovat a rozlišit náboženské a politické skupiny v Ježíšově době, spojit si je se zneužitím moci proti Ježíši a porovnat je se situacemi zneužití moci dnes	- Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci, náboženské politické skupiny v Ježíšově době	VDO – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci) OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
	- žák umí pojmenovat rozdíl mezi pašijemi a křížovou cestou a umí v nich rozlišit konkrétní podoby Ježíšovy spoluúčasti na utrpení člověka	- pašije podle Markova evangelia, Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka	Možnost dramatického zpracování pašijových událostí

VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje.	6.7 Silnější než smrt	Výtvarné znázornění abstraktních pojmů smrt a život → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Stolování jako centrum slavnosti → <i>Člověk a svět práce</i> OSV – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí z pohledu křesťanské naděje vysvětlit větu, že život je silnější než smrt	- smrt jako hranice lidského života, smrt z pohledu křesťanské víry a naděje	
	- žák umí srovnat biblický příběh o emauzských učednících s konkrétním příběhem lidského života a metaforou vyjádřit podobu naděje	- biblický příběh cesty učedníků do Emauz s důrazem na přítomnost Ježíše v životě člověk (L 24,13-35)	
	- žák umí k částem eucharistické slavnosti orientačně přiřazovat jednotlivé věty mešních textů a rozpoznat v nich rovinu slavení	- slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu a jako zpřítomňování Božího království	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje.	6.8 Žít s nadšením	Struktura katolické církve → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> Konstrukční úlohy, plán kostela → <i>Matematika a její aplikace</i> Adaptace na životní změny, životní perspektiva → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku Možnost prohlídky exteriéru a interiéru kostela
	- žák umí reflektovat důvody, které vyvolávají nadšení pro věc, a spojit si je s působením Ducha svatého	- skutečnosti, které probouzejí nadšení, jejich propojení s Duchem svatým	
	- žák má být připraven s vědomím vlastní jedinečnosti přijmout své místo ve skupině, ve farnosti, v církvi	- církev jako součást světa, misijní úkol církve (Matka Tereza, apoštol Pavel)	
	- žák je s vědomím rozporu mezi svými ideály a stavem světa otevřený vnímat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti	- nebeský Jeruzalém jako místo, kde lidé přebývají ve zcela zvláštním přátelství s Bohem	
	- žák má na základě jednotlivých článků Apoštolského vyznání víry orientační přehled o základních oblastech křesťanské víry	- přehled o základních oblastech křesťanské víry, Apoštolské vyznání víry	

			PROJEKT „Místo, kde je mi dobře“ domov, ale také škola, třída, obec, region, kostel, místní krajina: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	---

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 7			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Porozumění principům křesťanské etiky	Žák na základě zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření a je na základě legendy o svatém Františkovi připravený se v něm angažovat.	7.1 Objevovat svět	Mýtus, legenda a historická zpráva jako literární útvar → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Rozdíly mezi mužem a ženou → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> OSV – rozvoj schopností poznávání (existenciální otázky) OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a sesoustředění EV – ochrana přírody (Evropská charta o životním prostředí) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (sv. František z Assisi)
	- žák umí charakterizovat zprávu o stvoření světa a člověka jako starověký mýtus a zdůvodnit jeho výjimečnost mezi ostatními starověkými mýty	- zpráva o stvoření světa a člověka (Gn 1. a 2. kap.)	
	- žák na základě mýtické zprávy o stvoření světa a člověka oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření, jehož je součástí a za něj je připravený se angažovat	- imaginativní nazírání na krásy světa	
	- žák umí charakterizovat legendu jako literární útvar, rozlišit ji od historické zprávy a v legendě o zuřivém vlku objevit návod, jak pečovat o životní prostředí s křesťanskou motivací	- legenda jako literární útvar, životopis svatého Františka z Assisi	
POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMĚ ŘEČI Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka.	7.2 Tajemství života	Rekordy v říší stromů → <i>Člověk a příroda: Přírodopis</i> Rodokmen, kořeny rodiny → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Magické zacházení s věcmi → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák umí v základní rovině rozlišit popisné a symbolické vnímání světa, interpretovat různé významy jednoduchého symbolu a je připravený zaměřovat se na pozitivní hodnoty	- popisné a symbolické vnímání světa, symbolický charakter komunikace	

	- žák umí obecně charakterizovat a rozlišit, co je žehnání, svátostina a svátost, uvést příklady a zařadit je ke konkrétním životním situacím - žák umí obecně charakterizovat svátost pomazání nemocných, zběžně se orientovat v obřadech křesťanského pohřbu a v obojím rozpoznat znamení křesťanské víry ve vzkříšení mrtvých	- žehnání, svátostiny, svátosti - svátost pomazání nemocných a obřady křesťanského pohřbu	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Zeitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým.	7.3 Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa	Reflexe vlastních schopností a nedostatků → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> VMEGS – mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku
	- žák v perspektivě Boží lásky k člověku pravdivě oceňuje své schopnosti a je připravený nasadit je pro druhé	- dvojí přikázání lásky (Mt 22,36-40)	Možnost realizace projektu konkrétní pomoci v rámci předmětu Možnost zapojení do projektu konkrétní humanitární organizace
	- žák má orientační vhled do forem organizované pomoci lidem, umí pojmenovat zvláštnosti křesťanské pomoci a je připravený zapojit se do společného projektu	- výchova k solidaritě, křesťanské a humanitární organizace, skutky milosrdenství (Mt 25,31-40)	
	- žák umí interpretovat a aktualizovat biblický text z pohledu skutečnosti, že Boží syn vstupuje do bídy světa, aby svět od bídy zachránil	- advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti (Mt 1. a 2. kap.)	
POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMY ŘEČI	Žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a slov a je tak připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve slavení svátostí.	7.4 Žít spolu, žít s Bohem	Žánry lyrické a epické v proměnách času → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk</i>

Porozumění biblickým příběhům	- žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a je připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve svátostech	- vnější gesta jako symboly vnitřního postoje, biblické příběhy, ve kterých Ježíš uzdravoval dotekem svých rukou, gesta rukou udělovatele při slavení svátostí	<i>a literatura</i> OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
	- žák získává citlivost pro symbolický význam řeči a je připraveno k hlubšímu chápání obrazné řeči v bibli a při slavení svátostí	- symbolický význam řeči, biblické příběhy, kdy Ježíšovo slovo působí, zasahuje a proměňuje, slova udělovatele při slavení svátostí	
	- žák považuje Bibli za soubor knih, které jsou různými literárními druhy, jednotlivé knihy umí je orientačně vyjmenovat a rozeznat nejdůležitější literární druhy	- Bible jako literární text, dělení knih Starého zákona, literární druhy v bibli	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení.	7.5 Cesta bezbranného	Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> MKV – etnický původ, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa OSV – pomáhající a prosociální chování
	- žák je připravený ptát se po smyslu utrpení způsobeného zlem a nespravedlností, hledat osobní odpověď a zdůvodnit křesťanský pohled na smysl utrpení	- křesťanský pohled na smysl utrpení	
	- žák umí rozlišit mezi pašijemi a křížovou cestou, umí je interpretovat jako paralelu konkrétních situací člověka prožívajícího těžké chvíle, do kterých v Ježíši Kristu vstupuje Bůh, a je otevřený k soucitu a ke konkrétní pomoci	- pašije a křížová cesta, Ježíš Kristus jako Spasitel, prosociální chování s křesťanskou motivací	
	- žák oceňuje postoj hledání důvěry v životě člověka, umí reprodukovat biblický příběh popisující setkání vzkříšeného Ježíše s apoštolem Tomášem a Marií z Magdaly a je otevřený k reflexi vlastního postoje víry	- víra Marie, apoštola Tomáše a Marie z Magdaly, reflexe vlastního postoje k víře	

POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMĚ ŘEČI Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje a je tak připraven k hlubšímu vnímání Boží přítomnosti ve slavení svátostí.	7.6 Tvou smrt zvěstujeme/Sílit ve víře	OSV – mezilidské vztahy, podpora, pomoc, solidarita EV – hospodaření s přírodními zdroji
	- žák oceňuje obecný význam chleba v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátosti eucharistie	- chléb jako znamení základních životních potřeb, solidarity a lidské vzájemnosti, eucharistický chléb jako účinné znamení	
	- žák oceňuje obecný význam vína v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátosti eucharistie	- víno jako znamení radosti, hojnosti a utrpení, eucharistické víno jako účinné znamení Kristovy přítomnosti mezi lidmi	
	- žák oceňuje obecné významy vody jako přírodní látky a je připravený prohloubit její význam v souvislosti se svátostí křtu a liturgií	- voda jako znamení života, svátost křtu, užívání vody v liturgii	
	- žák oceňuje obecné významy oleje jako přírodní látky a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se svátostmi, při kterých se olej používá	- olej jako znamení štěstí, hojnosti, bohatství a uzdravení, užívání oleje při slavení svátostí	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák umí interpretovat a vysvětlit význam biblického příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a na jeho základě je připravený angažovat se za spravedlivý svět.	7.7 Sílit ve víře/Touha po lepším světě	Lidská práva, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák je připravený ptát se po příčinách sociální nespravedlnosti a vnímat Boha jako toho, který je s člověkem a přeje mu svobodný život	- otázky po smyslu a příčinách sociální nespravedlnosti (Ex 1. a 2. kap.)	
	- žák umí interpretovat biblický příběh o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a rozkrýt paralelu mezi ním, touhou člověka po svobodě a současnými podobami útlaku člověka člověkem	- vyvedení Izraele z egyptského otroctví, šikana, rasismus, předsudky, xenofobie, týrání, arogance, bezohlednost	

	- žák je připravený angažovat se za spravedlivý svět a je otevřený vnímat toto úsilí s perspektivou vize Božího království	- naděje zaslíbené země jako výzva k angažovanosti za svobodný život a důstojnost člověka, Martin Luther King, Maxmilián Kolbe	MKV – lidské vztahy, předsudky a vžitě stereotypy MKV – různé způsoby života kulturních menšin
			PROJEKT „Rosteme v...“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 8			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je s vědomím Ježíše Krista jako vzoru a s vizí Božího království připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci.	8.1 V zrcadle/Pohledy vzhůru/Nový pohled	Totalitní systémy, komunismus → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> OSV – co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování MV – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
	- žák je s perspektivou Božího přijetí připravený k realistickému pohledu na svou osobu a k hledání rovnováhy mezi potřebou „mít svou tvář“ a „nelišit se od ostatních“	- výchova ke schopnosti rozumět sám sobě a realisticky hodnotit své jednání, napětí mezi potřebou být originální a nelišit se (Iz 49,16; Ž 139)	
	- žák umí ocenit potřebu životních vzorů a je připravený rozeznávat rozdíl mezi vzorem, který manipuluje, a vzorem, který nabízí doprovázení	- vzory podle představ médií, náboženské vzory, manipulace s náboženskými vzory, Ježíš Kristus jako vzor	
	- žák umí interpretovat texty blahoslavenství a uvedených Ježíšových podobenství jako aktuální výzvy k chápání konkrétních životních situací a výzvy k jednání motivovanému pohledem na svět a na člověka v perspektivě Božího království	- víra jako nový pohled na svět a na člověka, blahoslavenství, podobenství o Božím království, podobenství o milosrdném Samaritánovi, ovládat nebo doprovázet, přihlížet nebo pomáhat	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti ve svém životě.	8.2 Vnitřní kompas	Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Vnitřní svět člověka, systém osobních hodnot → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák je připravený vnímat životní situace vyžadující odpovědné rozhodnutí vzhledem k sobě, ke druhým lidem a ke světu a pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin	- příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem, výchova ke zodpovědnosti vůči sobě, druhým lidem a Bohu a k vědomí důsledků vlastního jednání	

	- žák je otevřený pro vnímání mravního rozhodnutí nejen jako výsledku zvažování vnějších názorů a norem, ale vnitřního postoje motivovaného Boží přítomností - žák má obecný náhled do vývoje svědomí z pohledu vývoje člověka a uvádí jej do vztahu s výchovou vlastního svědomí	- sesoustředění, ztišení a meditace, srdce jako znamení prostoru vnitřního života, který člověka přesahuje - vývoj a výchova svědomí	OSV – cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, odpovědnost
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák umí vysvětlit událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním.	8.3 Budoucnost již začala	Problémy současnosti → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku
	- žák umí vysvětlit, proč je na světě stále tolik zla v kontrastu s dobrým Bohem, který posílá na svět svého Syna, a v příchodu Ježíše na svět rozpoznat podstatu dnešní situace, kdy je Boží království přítomné ve světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení	- konflikty současného světa v úhlu pohledu Božího království, Boží království „Již ano – ještě ne“	
	- žák je otevřený pro vnímání události narození Ježíše jako osobního příchodu Krista ke každému člověku, kterému přináší pokoj do jeho vnitřních konfliktů	- výchova ke schopnosti zakusit pokoj, který je motivací k zasazování se o mír a sociální spravedlnost	
	- žák umí vysvětlit podstatu křesťanského jednání ve světě, jehož motivem není odvrácení katastrofy, ale spolupráce na Božím království	- Vánoce spojené s výzvou k přinášení pokoje konkrétním lidem (Mk 25,40)	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák umí rozlišit různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání.	8.4 Společný život s Bohem	Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Manipulativní reklama a informace

Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	- žák umí rozlišit různá pojetí svobody v současném světě, přiklonit se k chápání svobody jako nezávislosti, která je omezena právy druhého člověka na vlastní svobodu, a Desatero chápat jako společností ověřenou a Bohem garantovanou normu této svobody	- svoboda ve světle přirozené morálky, Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod, Desatero jako výzva ke svobodnému jednání	dovedností → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> OSV – organizace času, uvolnění relaxace VDO – principy demokracie MV – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách
	- žák umí rozlišit různá pojetí víry v současném světě a přiklonit se k chápání víry jako důvěry v Boha	- pojetí víry v současném světě, prohloubení prvního přikázání	
	- žák umí pojmenovat a rozlišovat moderní podoby zneužívání Božího jména	- novodobé způsoby zneužívání Božího jména, prohloubení druhého přikázání	
	- žák umí ocenit hodnotu času, který není naplněný výkonem nebo únikem z reality, ale setkání se sebou, s druhými a s Bohem	- hodnota času, efektivní využívání volného času, prohloubení třetího přikázání	
	- žák umí ocenit potřebu dne odpočinku, vnímat slavnost jako vyzdvižení hodnoty, která dává životu hlubší rozměr, zevrubně popsat průběh šabatu jako oslavy víry v Boha a zdůvodnit křesťanské slavení neděle	- výchova ke slavení, význam slavení židovského svátku šabat a význam slavení neděle pro křesťany, modlitba jako prostor svobodné komunikace	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák se umí konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění.	8.5 Obklopení láskou	
	- žák umí sdělit vlastní názor na situaci, kdy se člověk po uznání viny setkává s odpuštěním, a to je pro něj výzvou ke změně vlastního jednání	- vina a odpuštění ve světle přirozené morálky, křesťanský pohled na vinu a odpuštění, reflexe zacházení s vlastní vinou	

	- žák umí obecně popsat velikonoční události jako skutečnost, kdy Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění	- velikonoční události jako vítězství Krista nad zlem, Kristus jako Vykupitel	OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV – pravda, lež a předstírání v komunikaci
	- žák umí jednoduše vysvětlit vzájemný vztah dědičného hříchu, tajemství vykoupení a svátosti křtu	- dědičná vina, podstata svátosti křtu a svátosti smíření	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí reflektovat své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera.	8.6 Přijmout zodpovědnost	Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti závislost → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák je připravený řešit rodinné konflikty s vědomím zodpovědnosti dospělé generace za své děti, vnímá napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito	- výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů, reflexe vlastního vztahu k autoritám, zneužití autority, prohloubení čtvrtého přikázání	Hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák umí ocenit cenu a právo na důstojnost člověka a je si vědom, že začíná převzetím zodpovědnosti za rozvoj vlastního života	- cena a důstojnost lidského života, prohloubení pátého přikázání	Sexuální dospívání → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i>
	- žák umí rozlišit mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu, vnímat v nich různé podoby touhy člověka po překročení sebe samého a je si vědom, že se dají zneužít	- touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce, přátelství a láska, zneužití tužeb člověka, prohloubení šestého přikázání	
	- žák je připravený zaujmout takový vztah k osobnímu majetku, který ho nechá svobodným a nezávislým, a umí vysvětlit, že se týká také práva všech lidí užívat bohatství země	- sociální učení církve, výchova k prosociálnímu jednání, prohloubení sedmého přikázání (Sk 20,35; Jk 2,15-17)	EV – přírodní zdroje a jejich vyčerpatelnost OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
	- žák si je vědom závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi a je připravený vytvářet vztahy důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat	- pravdivost a otevřenost v komunikaci, následky pomluv a zkreslování skutečnosti, hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí, prohloubení osmého přikázání	OSV – otevřená komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat ve světě Boží království.	8.7 Důvěřovat v budoucnost	
	- žák umí vysvětlit souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible a umí ocenit vizi naplněného Božího království a v jeho síle jednat	- ráj a nový Jeruzalém, Kristus jako „Alfa a Omega“ (Gn 2,8-14; Zj 21,1.3-5a)	
			PROJEKT k jednotlivým přikázáním Desatera, např.: „Vina a trest?“ „Ať žije pokrok?“ „Mít nebo být?“ „Odkud a kam?“ „Kořeny“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

ROČNÍK: 9			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhů	Žák si je na základě vlastní zkušenosti i poselství vybraných biblických textů vědom, že hodnotné sebesdílení může být v radostech i těžkostech nejen vůči druhým lidem, ale také vůči Bohu.	9.1 Před otevřenými dveřmi	Kritické a prožitkové čtení → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Způsoby interpretace literárních a jiných děl → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého (smysl a postoj k utrpení a bolesti)
	- žák je připravený v důvěryhodném prostředí k otevřeným vztahům a je si vědom, že sebesdílení není jen hovořit s druhými, ale dávat jim něco ze sebe	- vzájemné sdílení se jako předpoklad společenství	
	- žák umí interpretovat příběh Ezaua a Jákoba a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem	- příklady lidské zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem (Gn 27.- 32. kap., Ezau a Jákob, Mk 3. a 5. kap., L 7. a 8. kap.)	
	- žák má křesťanský pohled na smysl utrpení, je schopen vyjádřit svůj postoj k utrpení druhého a je připravený ho těšit a pomáhat mu	- křesťanský smysl utrpení, potřeba sdílet bolest s druhými lidmi a s Bohem (kniha Job, žalmy)	
EKUMENICKÝ ROZMĚR KŘESŤANSTVÍ A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG Znalost základních tezí	Žák rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání.	9.2 Lidé hledají Boha 9.3 Náboženství vyvoleného národa	Holocaust → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> Obyvatelstvo světa, kulturní charakteristiky → <i>Člověk a příroda: Zeměpis</i> Rozmanitost kulturních projevů → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák má základní orientační vhled do nabídky odpovědi na existenciální otázky vybraných filozofií a světových náboženství včetně křesťanství a je otevřený k celoživotnímu hledání	- existenciální otázky a odpovědi různých filozofií a náboženství, nabídka křesťanství, napětí mezi možnostmi najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání	

ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a je připravený odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa.	9.5 Stvoření, dar a úkol	Vývoj živočichů, fylogeneze a ontogeneze člověka → <i>Člověk a příroda: přírodopis</i> EV – vztah člověk k prostředí, náš životní styl, způsoby jednání a vlivy na prostředí
	- žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a to na základě chápání biblické zprávy o stvoření jako obrazu ukazujícího na Boží dílo a úkol člověka v něm	- věda a víra, dvě nezávislá odvětví hledající pravdu, některé vědecké hypotézy o vzniku světa, biblická zpráva o stvoření	
	- žák umí zdůvodnit, proč není evoluční vývojová teorie překážkou víry v Boha	- vznik a vývoj života podle evoluční teorie	
	- žák je připravený vnímat stvoření jako dar, člověka jako dílo Boží lásky a ústřední bod Božího zájmu a umí odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa	- podíl člověka na stvořitelském díle (Ž 8, Gn 1,27-28)	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák umí na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocenit vlastní dary a být připravený nakládat s nimi k dobrému.	9.6 Bůh a člověk	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> OSV – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí
	- žák umí na základě Božího obrazu člověka jako muže a ženy ocenit vztah mezi mužem a ženou a zdůvodnit rovnoprávnost jejich životních rolí	- Boží obraz člověka jako muže a ženy (Gn 2,22), příklady mužských a ženských vzorů, sociální role muže a ženy	
	- žák umí ve vybraných biblických textech i na příkladech života současných lidí vyhledat pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku a umí rozlišit formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve	- svědectví Bible o Boží lásce a negativní odpovědi lidí na Boží lásku	
	- žák umí realisticky ocenit vlastní dary a je připravený nakládat s nimi k dobru sebe i druhých	- obraz Boha v každém člověku, specifické úkoly a poslání každého člověka, Boží vůle a životní cesta člověka	
	Žák ve svém životě aplikuje jednotlivé oblasti křesťanské spirituality.	9.7 Žít v jednotě s Bohem	Vnitřní svět člověka → <i>Člověk</i>

VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	- žák je připravený chápat skutečnosti nejen skrze viditelnou rovinu sdělení a je připravený v této hloubce ocenit, že ve svátostech může zažívat Boží blízkost způsobem, který oslovuje smysly	- svátosti, znamení Boží blízkosti a pomoci člověku, která se uskutečňují skrze církve	<i>a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák je připravený vnímat hloubku osobního dialogu s Bohem a umí rozlišovat různé druhy modlitby včetně modlitby Otče náš	- druhy modlitby, denní modlitba církve	
	- žák je připravený vnímat různé podoby života podle kritérií Božího slova a umí podle nich charakterizovat křesťanský životní styl	- Boží slovo jako forma Boží přítomnosti mezi lidmi, Bible jako zvláštní pramen výpovědí o Bohu	
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce.	9.8 Žít ve společenství	Životní cíle a plány, životní perspektiva → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Zajímavá a památná místa v regionu → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření → <i>Člověk a kultura: Výtvarná výchova</i> OSV – kooperace a kompetice
	- žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně svátosti manželství	- rodina jako společenství církve, formy vzájemného soužití dvou lidí, kvalita mezilidských vztahů měřená nezištnou Boží láskou k člověku, odpovědná známost, liturgie svátosti manželství, manželský slib	
	- žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně formy zasvěceného života a má přehled o působení některých řádových společenství a spiritualit u nás	- společenství při bohoslužbě a ve farnosti, místní církve, znamení církve, úřad a služba v církvi, znamení a obrazy církve, řádová společenství a některá hnutí a spirituality	
	- žák je přesvědčen, že v setkávání s Bohem se odehrává proces nalézání smyslu a vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl	- zralá víra, výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu	

			PROJEKT směřující k vědomí jedinečnosti, různosti a vzájemné názorové toleranci podporující jednotu v rozmanitosti a vzájemné obohacování se, např. „V čem jsem jiný, v čem jsi jiný?“ „Čím nás mohou obohatit světová náboženství?“ „Katolíci a ti druzí?“ „Jaký je můj názor a jaký je ten tvůj?“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	--